

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K. 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjejjyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétyszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Sötétség a nép között.

(K.) Még Kálmán király hozzáfogott volt a magyarbóliirtani a babonát; de az azóta le-
tűnt 800 esztendőnek sem sikerült ezt el-
érni Mintha két hite volna népünknek: a
keresztény hit és a babonában vetett hit;
mert a mily igaz, ártatlan szívet hiszen
Istenében, épen olyan hívője a babonának.
Furcsa jelenségnek tűnik fel, hogy népünk
egyes babonás dolgokat nem a fevilágoso-
dás miatt nem kezd hinni, hanem mi-
vel azért némelyek őt kigunyólják, kine-
vetik; így a babona legnagyobb ellenségé-
nek a kinevetés, kigunyolás tűnik fel. Nem
halljuk ma már hangoztatni a kapufélfák
megfejtését; egyes öreg asszonynak, vagy
embernek varasbékává való változását, hogy
ellenségét megrontsa; továbbá, hogy a forgó-
szelben bosszuálló öreg ember, vagy asszony
kering körülöttünk, melybe, ha kést nem
hajítunk, felkap s úgy lehajít, hogy soha ép
ember nem lesz belőlünk. Ilyen ezer, meg
ezer babona sokat veszített az éléből, mert
nevetség tárgyává változott; de azért kár
volna azt erősítenem, hogy ezekben már
egyáltalán senki sem hiszen.

Ujabbán igen szomorú dolgot tapasztal-
hatunk; mindnyájan elszomorodva látjuk,
hogy székely népünk nem előre megy a
vagyonosodásban, hanem a tönkrejutás felé
halad, s ezen utjában nem vesszük észre,
hogy jobb sorsra érdemes népünk lelke

mily rohamosan süllyed alá, s ezen süllyedő
népet miként sietnek kizsákmányolni. Meg-
retten az ember, ha elgondolja, hogy jó
népünk mily rabja a babonának; de nem
a népet szidom ezért, hanem azokat a bü-
nös embereket, kik a népet elbolondítják.
Ezer meg ezer székely asszony, meg ember
vándorol a segesvári tudós oláh asszony-
hoz és a tudós oláh papokhoz, kiket a
gondviselő isten úgy látszik mindentudás-
sal, jövődó mondással ruházott fel. Kinek
valamije elveszett, ki nehéz betegségben
szenved, kinek halálos ellensége van, vagy
más ezer ügyben, a tudós oláh asszony,
meg a tudós oláh papok ajtaján zörget sze-
gény népünk, és mindenre van tanács,
mindenre van orvosság. A segesvári tudós
oláh asszony ajtaja előtt ijedt, de remény-
teljes képpel áll a székely asszony, vagy
bácsi; vállán egy általvető tele étellel és
zsebében 8 korona, mert ez a díja minden
tanácsnak, vagy orvosságnak, s midőn belép
a tudós szobájába nagy rémület fogja el,
mert az ágy alatt megkötött varasbékák
fertelmes hangokat adnak s itt-ott a szoba
sarkán fölfelé akar mászni egy-egy tenyéri
nagyságra hizott béka; a tüzhelyen pedig
valami furcsa szagu folyadék párolog egy
fazékból, melyben ezerféle szösz-pösz rotog
nagy pöfögéssel; ezek úgy elveszik néme-
lyik látogatónak a bátorságát, hogy alig
tud szóhoz jutni. A betegek kapnak valami
folyadékot s kinek halálos ellensége van,

azt megcsinálják és e csinálmányban a
népünk nagyon hiszen.

Hogy mily rettentő butaság az a csi-
nálmány, ime egy esetet hozok fel. Egy
székely asszonynak halálos ellensége volt a
komaasszonya és a tudós oláh asszony azt
mondta, hogy 3 hétig minden este vegyen
az utcáról egy kavicsot és azt fogja a bal
kezébe és este 10 órától fél 11-ig az ud-
varon folyton átkozza az ellenségét, leg-
inkább azt kérje Istentől, hogy azzal bü-
ntesse őt meg, a mivel leginkább szeretné,
hogy megbüntetődjék és a jobb kezével
folyton vesse a keresztet s végül a követ
köpje le és dobja az ellensége udvarára.
Ezt nevezik megcsinálásnak; de ilyen ezer,
meg ezerféle kerül ki ezen tudósok rette-
netes lelkéből, melyeknek mindenike ellen-
kezik a keresztény vallás elveivel. És ezek
a dolgok népünket nemcsak butítják, hanem
még is rontják. A ki mindennap egy fél
óráig átkozza az ő ellenségét, annak lelke
rettenetes gyűlölettel telik el embertársa
iránt és majd embertársa baján nagy öröm
tölti el az ő szívet. Aki pedig megtudja,
hogy őt megcsináltatták, ő is visszacsinál-
tatja. — Így lesz egyik ember a másiknak
ellensége; tanul a népünk gyűlölködni, irigy-
kedni s lesz végre boldogtalan, munkátlan.
A keresztény vallás szeretetre tanítja az
embereket, mely ha az emberek szívébe
beköltözik, az embereket békés természetűvé,
munkássá, boldoggá teszi.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

September.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

A levelek már hulldogálnak,
Hidig szél tombol odaki,
A hervadt rózsákon kihűlnék
A nyár utolsó csókjai

Hosszu utjából visszatérve
Elmondta újra, hogy szeret —
S nyíló fehér virágok árja
Borítja el a szívemet.

Az utcán.

Az ég sötét; a felhők gyűlnek,
Bizar táncokba kezd a por,
Aeolus száguld fenn a léghen
S a szél mindent szembe szór.

Fedél alá siet mindenki,
A zápor mindjárt megered
S az utcát mégis egyre járom,
Hátha találkozom veled.

Ifj. Téglás Gábor.

Lázár István könyve.

— Dalok egy aranyhaju leányról és egyéb költemények —

A költészet, míg az erény és bölcsesség
alapján áll, nemcsak a nyelv zengzetes képzésé-
nek eszköze, hanem a szív nemesítésének, a lé-
lek finom művelésének igazi iskolája. Ezt különö-
sen ma kell hangoztatni, mikor a piszkos kuplé-
verselés bizonyos arroganciával tolokodik a költé-
szet szent berkeibe, hogy a természet, a nép,
a haza, vallás, kötelességtudás s egyáltalán az

ideálmus dalosait, dekadens, szecessziós ritm-
usokkal megzavarja.

Bizony, egy csunya pornografia-korszak
állott be nálunk. Olvastam, hogy a most Kölnben
ülésező pornografia-ellenes kongresszuson egy
német ügyész felsorolta az elkobzott, a szennyes
iratok statisztikáját és ebből kitűnik, hogy Francia-
ország mellett Magyarország szolgáltatja a leg-
több alkalmat a hatóság közbelépésére...

Érdekes, hogy a pogányság költött istenei-
ben énekelte meg az erényeket és korunk a leg-
piszkosabb tárgyak éneklésével szennyezi be a
lantot, gunyolja ki az erkölcsöket. Míg a magyar
irodalom legrégebbi költeményeiben és későbbi
nagy költőink lángoló szívében a hit és hazafi-
ság eszméi törnek föl, hogy tisztító, nemesítő
hatással legyenek a „nyájás olvasókra”, addig a
mostani lantolás fékezhetlen daccal löki félre a
költészet tiszteletreméltó hagyományait: tárgya,
alakja, színe, muzsikája az érzékiség vad gyö-
nyöreit szolgálja — pénzért... — Egy testileg-
lelkileg satnyult fallanksz gunyolódása ez a
magyar nemzeti géniuszszal... Egyetlen vigasz-
talásom az a hit, hogy a történelmi folyamatban
ez a költészeti elfajulás csak sporadikus tünet. —
Elfog pusztulni, mint a krinolin divat. Mert az
érzék- és anyagelvűség, a testiség bölcsészete az
igazi eszmék magaslatára emelkedni nem képes.
A profán lant éppen úgy elvesz, mint tárgyai:
az érzéki vágyak eltompulnak, a testiség bája
megsemmisül, a rózsák levelei elhervadnak...

Egy rokonszenves fiatal ember — Lázár
István joghallgató — keresett föl a napokban,
hogy „Dalok egy aranyhaju leányról és egyéb köl-
teményekről” című verses könyvéről mondjak vé-

leményt. Kinek a pap, kinek a papné! — Nekem
tetszik a Lázár könyve, ki mint székely ifju, a
fajszeregetnél fogva is, megérdemli figyelmünket.
Hiszen, kedves jelenség, ha Székelyföldünk
ezernyi daltermő szépsége, dalszerető népe költő-
i érzelmekre inspirál, költőket nevel...

Lázár István pedig székely poétának szüle-
tett Igazi székely típus gondolkodásában, érze-
sében. Meglátszik, hogy lelkének tüzeit, fantáziájá-
nak forrását azoktól a benyomásoktól szerezte,
melyek a mi drága földünkön születtek. Nyelve-
zete zengzetes, mint általában az erdélyi magyar
beszéd. Verselésének könnyedsége meglepő és
dallamos, egyszerű és jellegzetes. A dalköltészet
és a népies eposz terén nagy sikereket érhet el.
Mint a jó piktör, egy-két vonással is szép, szí-
nes képeket tud festeni. Mily bájos, például, ez:

Lekonyult a kék lilium,
Hideg harmat vette.
A szívemet egy szóke lány,
Sötét búba tette.
Kék lilium... Kék lilium...
Hulldogál a szirma.
Hervadozó szívem sorsa
Oda van felirva...

Lázár mindenik versében élvezek valami
szépet. Ha ez, vagy amaz nem tetszik, mindig
találok kárpótlást. — Megvan a tiszta és nemes
ideálmusa. Ez a fő. Ez ad szárnyat a szép, az
igaz és jó keresésénél. Ezek az emberi lélek leg-
első eszméi...

Végül legyen elég, annyi: Lázár Istvánnak
tehetsége, szíve, tolla van arra, hogy sok szép
dolgot megírjon. Legyen ambíciója is, hogy első
sorban a székelységnek dolgozzék!

Fülei Sz. Lajos.

Egyetlen hitfelekezet tagjai sem dicsekedhetnek, hogy ezen újabb keletű babonától ők felmentve volnának; a veszélyben mindnyájan benne vagyunk, közös erővel el kell magunkról háritanunk. A hatóság fogja vád alá a bűnös tudósokat, megmondja azt a nép, hogy kik azok; a papok a szószékről világosítsák fel a népet, s igyekezzenek a szeretetet megerősíteni a népben; megemlítve azt a régi közmondást is, hogy az átok nem azt fogja, akit megátkoznak, hanem azt, aki átkoz. Ezt azért említem, mert a megátkozás jött a legnagyobb divatba. A tanítók az iskolában, egyletekben működjenek ezen babona kiirtásán, ne kíméljék guny tárgyává tenni. Ha már nem segíthetünk népünk anyagi bajain, úgy ahogy akarunk, a lelki romlástól megmenhethetjük, ha népünket igazán szeretjük. Tegyük tehát kötelességünket, s tegyék mindazok, kiknek módjában áll szegény népünkért tenni valamit.

Legyen hát világosság! . . .

A gazdák és a vásárendélyezések. Gróf Tisza István belügyminiszter leiratot intézett valamennyi gazdasági egyesülethez, amelyben tudomásukra hozza, hogy a földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszterrel folytatott tárgyalások után úgy intézkedett, hogy jövőben minden nemű vásárendélyezési, vásárhelyezési, vásárendtartási, helypénzdíjszabási ügyekben a törvényhatóságok kötelesek véleményadásra felkérni az illetékes gazdasági egyesületeket és közigazdasági előadókat. Ily ügyekben eddig csak a kereskedelmi kamarák adtak véleményt. A törvényhatóságok jövőben a vásárugyeket a beérkezett véleményekkel együtt terjesztik fel döntés végett a kereskedelemügyi miniszterhez.

Szemle.

A keleti harctérről érkező legújabb hírek aggasztók a japánokra nézve. Orosz források szerint Kuropatkin fényes győzelmet aratott a japánok fölött, de kötve hisszük, hogy a minapi nagy vereség után annyira össze tudta volna szedni magát, hogy nagyobb jelentőségű ütközetben sikerrel működhessék. Már dereng is a valóság, amennyiben az a hír, hogy csupán J. amada tábornok dandárát, mely nagyon előre nyomult, kerítette be egy orosz hadosztály s bár kétszeres erővel támadt a japánokra, csak Kurapatkin személyes közbelépése folytán tudott eredményt elérni. Egy ilyen kis fecske (talán nem is fecske csak szunyog) még nem csinál tavaszt.

A német trónörökös menyasszonya Cecilia a meklenburgi hercegnő 70,000 márka hozományt kap a meklenburgi néptől. Ha a hercegnő egész hozománya csak ennyi lesz, tekintve a mai igényeket, még csak nem is elsőrangú parthie ő fensége.

Lujza hercegnő ügyében nagyon lassan haladnak a tárgyalások. Eddig az a hír, hogy valószínűleg Párisban fogják megvizsgálni.

Amíg György, a néhai szász király élt, az a szóbeszéd járta, hogy fiának Frigyes Ágost trónörökösnek nevével való kibékülését csupán 6 akadályozza. Ugy látszik, hogy másképp áll a dolog. Frigyes Ágosthoz, aki atyja után a napokban lépett trónra, neje — aki jelenleg Montignoso grófnő nevet visel — leveleket intézett s ezek egyikében kérte, hogy gyermekeivel találkozhassék. Azonban csak rideg visszautasításra talált, sőt újabb a szász határ hivatalnokok oly értelmű rendeletet kaptak, hogy Montignoso grófnőt a határon át ne bocsássák.

Mint tudjuk, a Klein házaspárt Párisban már elfogták s miután a kiadatási eljárás befejezését a francia kormány készséggel sietteti, három hét alatt már Bécsben lesz. Kleinné állhatatosan tagad és folyton ártatlanságát hangoztatja. Nagyanizsán azonban még nem tudtak a napokban Kleinné elfogatásáról s ez a körülmény ugyancsak kellemetlen helyzetbe hozott egy átutazó urat. Ugyanis a hölgy a kanizsai állomásról egy hordárt elküldött a zálogházba, hogy részére egy aranyláncot elzalogosítson. A zálogházban szóba került, hogy a hölgy a bécsi vonattal érkezett s a triesztivel akar elutazni.

Egyik tisztviselő gyanakodni kezdett és megmutatta a hordárnak a Klein házaspár ügyében kiadott körövényen levő arcképet, mely a hordár állítása szerint hasonlított a kérdéses hölgyhöz. Azonnal értesítették a rendőrkapitányt és ez a hordárral együtt menten kihajtatott az állomáshoz, ahol szemügyre véve a hölgyet úgy találta, hogy csakugyan feltűnően hasonlított a képhez. Csak mikor igazolásra szólította fel s a meglepett hölgy okmányokkal igazolta kiletét, derült ki a kellemetlen tévedés.

Ugy látszik csak irott malaszt marad Oroszországban a zsidók javára újabb kiadott rendelet. Kleigets tábornok kievi kormányzó ugyanis rendeletet adott ki, mely szerint az összes zsidókat rendőri hatalommal utasítja ki a kormányzóság területéről.

Az a bizonyos legszomorúbb nótá egyre kísért. Hol itt, hol amott üti fel a fejét, hogy emlékeztessen a létezésére. Aradon a Fehér kereszt szállóban valamelyik este vadász-tisztek mulattak. Egyszerre az a kedves kívánságuk támadt, hogy a cigányzenekar huzza el nekik a Gotterhaltet. Gyurkovits András cigányprímás azonban azt felelte nekik, hogy még 50,000 forintért sem. Végre egyik hadnagy el akarta tőle venni a hegedűjét, hogy maga játszsza el, Gyurkovits azonban nem adta oda a hegedűt, hanem bandájával együtt a faképnél hagyta a társaságot.

Természetesen Amerikában történt az alábbi borzalmas eset: Robinson Emmet egy 3 és fél éves fiúcska kis polyás testvére fejét addig verte egy bronzfigurával, amíg a szegény baba meghalt. Tettéknek oka az volt, hogy féltékenykedett anyja szeretetére, melyet — mint hitte — kis testvékéje rabolt el tőle. Mint a vizsgálat megállapította, a borzalmas gyermek tetét megfontolt szándékkal követte el.

A nazarénusoknak ingatlan vagyonszerzési képessége nincs. Az igazságügyminiszteriumnak egy feimerült ügyből kifolyólag alkalma volt (29.103—1904. I. M. sz. alatt) a belügyminiszteriummal egyetértve kijelenteni, hogy a nazarénus vallásfelekezetnek vagy gyülekezetnek ingatlan szerzésére vonatkozó akaratát a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester) az 1895. évi XLIII. t. c. 9. §-a értelmében a bemutatási záradékkal el nem láthatja és ennek folytán a nazarénus gyülekezet e minőségében ingatlan megimához emelése céljából sem szerezhethet és a közigazgatási hatóság ilyen célra szolgáló imához emeléséhez az engedélyt nem adhatja meg, mert az 1885. évi XLIII. t. c. 9. §-a értelmében csupán a törvényesen elismert vallásfelekezeteket illeti meg az ott felsorolt célokra szolgáló ingatlanoknak bizonyos korlátok közt való szerzésére vonatkozó jog.

Egyházi élet

A székelyudvarhelyi ev. ref. egyházi értekezlet választmánya e hó 21-én a tagok élénk érdeklődése mellett ülést tartott. Megállapította ez alkalommal a közeledő téli estéken tartandó egyházi estélyek számát; a felolvasások tartására felkérni szándékolta tagok névsorának egybeállítását után az estélyek zenei részének hatásosabbá tétele céljából egy harmonium beszerzését mondogta ki a választmány. Egybeállította a női választmány, illetőleg az estélyek rendezésére felkérő bizottság névsorát, melynek egyszersmind feladatául tette a prot. szegények számbavételét és az azokon való segítségnyújtás módjainak kérdéséről, megállapítását. Az első estély nov. hó 20-án lesz, melyen Vajda Ferenc ev. ref. lelkes fog felolvasni az egyházi szervezetről. Az estélyek ez évben is a kollegium tornatermében tartatnak.

Meghívó. Az udvarhelymegyei ref. egyházi értekezlet udvarhelyvidéki fiókköre 1904. november 3-án Mátisfalva ref. egyházközségben tartja 6. szüli közgyűlését, melyre az érdeklődő közönséget keresztyéni szeretettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Reggel 9 órakor igazgató választmányi gyűlés az iskolában. 2. Reggel 10 órakor templomozás, végzi Bíró Áron egyh. elnök és Lőrincz Áron fardádi lelkes. 3. Megnyitó, tartja Máthé Pal világi alelnök. 4. Titkári jelentés, előadja Veres Ferenc világi titkár. 5. A helybeli egyház történetét felolvasza Mester János lelkes. 6. Felolvasás, tartja Szabó Árpád ref. koll. tanár. 7. Téli felolvasások miként tartassanak. 8. Egyházi titkár és jegyző választás. 9. Indítványok. 10. A helybeli híveket templom előtt üdvözli Bíró Áron egyh. elnök és

kiosztja a vallásos iratokat. Jegyzés. Lelkész urak felkértek, hogy e gyűlést, megelőző vasárnap délelőtt a templomban hirdessék ki s liveiket mint a fiókköri értekezlet rendes tagjait (135. §.) hívják fel s minden lehető módon buzdítsák a megjelenésre. A jelentkezők névsorát, fogadó egyház lelkeséhez november 1-ig küldjék be. A mátfalvi egyház a megjelenők ingyenes ellátásáról, családonként való elhelyezéséről gondoskodik. Kelt Felsőboldogasszonyfalván, 1904. okt. 18-án. Bíró Áron s. k., egyh. elnök. Veres Ferenc s. k., világi titkár.

Erdős István buzgó hívem a bethlenfalvi templom egyik fülkéjében csinos oltárasztalt épített s arra 250 korona költséggel meghozatta szent Antalnak művészi kiállítású szobrát. Midőn az egyszerű hívő léleknek e nemes megnyilatkozásáért a nyilvánosság előtt is köszönetet mondok, kérem szent Antalt, legyen jutalmazója e nemes cselekedetnek. Kadicsfalva, 1904. október 21-én. Péterffy Lőrinc, lelkes.

Vegyeskereskedő börtörelárusítása. Oly községekben, amelyekben börtörelárusításával foglalkozó kereskedő nincs, a vegyeskereskedők erre szóló iparigazolvány nélkül is jogosultak börtörelárusítani a kereskedelmi miniszter 1904. július 25. évi 41305 sz. alatt hozott elvi határozata szerint.

Hitelügy.

Egy székely takarékpénztár akciója. A marosvásárhelyi Agrár takarékpénztár részvénytársaság Parajd községben kirendeltséget létesített s annak ügyei vezetésével Benedek Kálmán m. kir. sóbányanagy elnökléte alatt Bíró Domokos korondi és Keresztes János felsőfalvi tanítókat, valamint Szász Dénes alsófalvi körjegyzőt bizta meg. A kirendeltség székhelye Parajd községben lesz és egyelőre minden csütörtökön tartanak üzleti napot. A székelyegyleti takarékpénztár bukása után tényleg szükség volt ezen kirendeltség föllállítására, melyet a földmívelésügyi m. kir. miniszter ohajtása folytán létesített a Székelyföld legtekintélyesebb pénzintézete. A kirendeltség jövő hónap 3-án kezdi meg működését Parajdon.

Irodalom.

Az Amatőr Az amatőr-fotografia mai rohamos terjedése, nagy népszerűsége és mindinkább nemes művészetté való kialakulása idején igazán időszerű annak a pompásan illusztrált, diszes folyóiratnak a megjelenése, mely az Amatőr címen most indult meg, mint az Esterházy Mihály gróf elnökléte alatt álló budapesti Photo-Club hivatalos közlönye. Az Amatőr programja, hogy legnevezetesebb amatőrjeink és íróink cikkei és fényképfelvételei révén minden érdekesebb fényképezési eljárással szakszerűen és mégis élvezetes formában megismertesse olvasóit. Ilyképen kezdődnek éppúgy szolgál tanácsokkal és utmutatással, mint a művészfotografusnak. Rovataiban hirt ad az összes hazai és külföldi felfedezésekről és kísérletekről s minden a fotográfálás terén elért újabb eredményről. Közli a szakegyesületekre és kiállításokra vonatkozó híreket s kiad minden hozzá beküldött szép és művészi képet. Minden számát a szöveg közlése nyomott illusztrációkon kívül műmelléklet is disziti. Az Amatőr azonkívül versenyeket is fog rendezni s az előfizetői által beküldött képek közül a legjobbakat díjjal tünteti ki s belőlük külön kiállítást rendez. Adás—Vétel—Csere című rovatában előfizetőinek fényképezési eljárásról és felszereléséről, eladására vagy felvételek becsülésére vonatkozó ajánlatait ingyen közvetíti, szerkesztői tizeneteiben pedig felvilágosítást ad a hozzá intézett szakszerű kérdésekre. A Kohlman Arthur dr. szerkesztésében megjelent újsg 1. számának gazdag tartalma a következő: Programunk. — Gróf Esterházy Mihály, A háromszinnyomatról. — Gróf Esterházy Mihály. — Szana Tamás, Művészetelmélet. — Kézdi-Kovács László, Fotografia és grafika. — Róza Miklós, Piktura és fotografia. — Yartin, A fotográfálás jelentősége. — Kohlman Arthur dr. Műfajok a fotográfiában. — Rottenbiller Ödön dr. Egvényiség a fotográfiában. — Schmidt W., A praktikus előhívás alapelemei. — Fényképezési eljárások. — Hazai krónika. — Külföldi krónika. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Különbösen érdekes Tóth Bélának az „Esti levelek” nagynevű írójának egy levele, melyben bejelenti, hogy spanyolországi és afrikai utazásairól cikket ír és felvételeket ad az Amatőrnek. — Képeket a következő művészekről közöl az első szám: A címlapot festette Cserna Rezső. — A belső felület rajzolta Lakatos Arthur. — Műmelléklet, Kelemen Lajos dr. Magdolna. — Gróf Esterházy Mihály, Csenedlet-tanulmányok I—III. — Gróf Esterházy Mihály arcképe. — Gróf Esterházy Mihály, Nyílt tengeren. — Joannovich Pál dr. A San Marco. — Magyar-Rosenberg Emil, Női arckép. — Magyar-Rosenberg Emil, Tanulmányfej. — Hubenay József, Castor és Pollux. — Magyar-Rosenberg Emil, Tavasz hangulat. — Keller István dr. A kis Robinson. — Művészi fejlecek I—IV. — Az Amatőr kéthetenként jelenik meg nagy 4. alakban 16 oldalon, számos képpel, külön műmelléklettel s előfizetési ára egy negyed évre 3 korona 60 fillér. Egyes szám ára 60 fillér. Mutatvány-számot a kiadóhivatal (Budapest, V., Honvéd-utca 10.) ingyen és bérmentve küld mindenkinek, aki eziránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

Különfélék.

Merénylet Ugron Gábor ellen.

Városunk közönsége már szerdán este értesült a „Székely-Udvarhely” mult számából az Ugron Gábor országgyűlési képviselő ellen elkövetett merényletről. Mindenkit meglepett Demeter Zakariás merészsege, aki Ugronnal nemcsak feleselni, de szembeállni és őt bántalmazni is elég bátor volt.

A fővárosi napilapok képtelennél képtelenebb tudósításokat közöltek az esetről. Ugy látszik mindnyájan a M. T. I. értesítéséből vették az anyagot. Egyedül a Budapesti Hírlap hozott hiteles, kimerítő és biztos tudósítást; nem elégedvén meg a M. T. I. felületes értesítésével.

A dologban az a legérdekesebb, hogy telefonon Kozlovárral kellően nem értekezhetünk, mert habár — állítólag — innen oda beszélni lehet, az ottani beszédet itt nem halljuk. Így történetesen, hogy az Elleneknek szóról-szóra ugyanazt telefonáltuk meg, ami lapunk mult számában a merényletről írva volt és mégis az illető lap egészen eltérő adatokkal hozta tudósítását.

Újabb értesítéseinket még a következőkben foglalhatjuk össze:

Demeter Zakariás pálfalvi születésű, mintegy 38 éves ember, aki szándékos emberölésért 1891-ben 13 évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre; ezt megelőzőleg pedig súlyos testi sértésért 6 hónapi börtönrre volt ítélve. Verekedő, sőt — mondhatni vérengző — természetű. Az egész Fenyéd község rettegett tőle. A béresbíró sem merte elcsapni, habár igen sokszor lett volna ok rá, mert félt, hogy agyonveri.

Ugron Gábor — miután házi orvosát: Dr. Ráczkó Sámuel nem találták otthon — Dr. Imre Domokos vármegyei központi igazgató-főorvos részesítette az első orvosi segélyben s véleménye szerint négy hét alatt gyógyulhat meg Ugron sérülése. A bal kar sincsontja eltörtött és így súlyos fájdalmakat szenvedett Ugron, aki ezt föl sem véve, egy pillanatig sem feküdt, sőt csütörtökön a délutáni vonattal Budapestre utazott.

Demeter Zakariás a helybeli kir. ügyészség fogházába van elzárva és várja sorsának eldöntését. Miután az esküdtszék ülésének II-ik felévi szaka épen most foly le, szó volt arról, hogy a tárgyalást még e hó 24-én megtartják a nevezetes bűnyűben. Azonban elháríthatlan akadályok miatt, a jövő évi ülészakra halasztották, illetve tűzik ki a tárgyalást. Jogász körökben úgy vélekednek, hogy Demeter Zakariást előre megfontolt szándékos emberölés kísérlete miatt fogják az esküdtszék elé állítani.

A Magyarországnak tegnap érkezett számában a következőket olvassuk: Ugron Gábor ma reggel megérkezett Budapestre, ahol Józsefkörut 19. számú lakására szállt. Ugron most ágyban fekszik, s néhány napig a szobát kell őriznie. Bal alsókarja, ahol a merénylő Demeter Zakariás csapása érte, gipszbe be van kötve, egyébként, eltekintve a hosszú éjjeli utazás fáradalmaitól, a képviselő egészen jól érzi magát. Ugron Gábor tudósítónk előtt kijelentette, hogy a merénylet úgy történt, ahogy mi azt tegnap közöltük, szó sincs tehát felbérelt orgyilkossági szándékról. — Ugron Gábor csak néhány nap múlva mehet be a Házba. A képviselő lakását állandóan nagy számmal látogatják tisztelői és barátai.

Személyi hír. Solt Adolf kerületi királyi iparfelügyelőnk e napokban vármegyénkben időzött és hivatalos vizsgálatokat teljesített.

Székely cselédek jutalmazása. Udvarhelyvármegye alispánjától 8155-1904. szám alatt kibocsátott következő hirdetményt vettük: A budapesti Székely Egyesület az „Ács Károly-féle alapítvány” kamataiból hét 40-40 koronás jutalomdíjat tűzött ki 4 férfi és 3 oly székely születésű nő cseléd részére, kik legkevesebb öt év óta állandóan a megye területén szolgálnak s szorgalmukat, becsületességüket és hűségüket hivatalos bizonyítvánnyal igazolják. — Felhívom az ezen jutalmak elnyerésére igényt tartó székely cselédek, hogy pályázati kérésüket a szolgálat helyének és idejének kitüntetésével, a kör és községi jegyzők közvetítése mellett, a járási főszolgabírók útján hozzám f. évi november 20-ig adják be Székelyudvarhely, 1904. október 17. Alispán helyett: Ádám Albert tb. főjegyző.

Színház. F. hó 19-én szerdán Lindau és Wilhelm operetteje „A tavasz” került színpadra. Mint az újabb operettek legnagyobb részének, e darabnak is szegényes a meseje. A rügyfakasztó májusi napfény, amely gyorsabb keringésbe hozza az emberek véréit, az örök thema, melyet annyi alkalmi poéta igyekezett már kopottá tenni, mozgatja a darab szereplőit — igaz hogy parányi téren. Apró léhaságok zürzavara az egész. Alakjai nagyjából ismerősek. A kikapós fiskális, aki válóper speciálista; a tapasztalt vén bűnös, aki ravasz módon tudja tapasztalatait értékesíteni; a nyós, aki veje, a fiskális után leselkedik; a féltékeny feleség és a válófélben levő fiatal menyecske, kinek a férje vénecske. A darab zenéjében vannak egyes megkapó részletek. Tapsban nem volt hiány s a darab általában tetszett, a miben nagy részük volt a szereplőknek, kik ma újra bebizonyították, hogy Polgár igazgató jó erőkből válogatta össze személyzetét. Különösen igen jó alakítást nyújtottak: Anna — Lévai Margit, kinek énekszámait párszor meg is újrátá a közönség és aki igen találóan személyesítette a korlátolt kis falusból rövid időn tősgyökeres fővárosivá átvédlett szobalányt, Hollós — Gulyás kitűnő komikusnak bizonyult és szintén igen jól alakított. Cecília — G. Székely René pompás temperamentumos anyós. Dr. Csapó — Csáki jó sikerrel, de kissé túlélnen játszott meg szerepét. Margit — P. Szepessy Szidi igen kedves az epedő feleség szerepében. A báróné — Jászai Mariska szerepének dicséretesen felelt meg. Gáll Feri — Szőregh pompás ügyvédbojtár volt. Kisebb szerepekben jók voltak: Berta — Révész Helén, Krampatics — Inke, Náci — Nagy Sándor, Ernő — Halász és Szalóki — Batosi Ámbár. „A tavasz” is bővelkedik a nagyon is átlátszó kétértelműségekben, a szerdai előadás mégis valóságos „fehér est” volt a f. hó 20-iki előadáshoz mérten. F. hó 20-án csütörtökön Gavault és Charvay bohózata „A csodagyermek” került előadásra. A darab tartalma egyszerűen reprodukálhatatlan. Tulajdonképpen nem áll egyébből, mint szemzenedett francia cochonériák szakadatlan sorozatából. Véleményünk szerint ez a darab nem színpadra, és pedig főleg nem a kisvárosok színpadára való. — Nagyobb városokban, hol a közönség válogathat a színházak között, még hagyján, de itt, ahol ezen az egy színpadon és ezen is évenként csak egy néhány napon át van abban a helyzetben, hogy mielőzetben részesülhessen, nincs helye ennek a darabnak. A szereplők e napon is igen jó előadást produkáltak. Elise — Hervai Erzi, Durieux — Nagy, Paradeux — Halász, Berthe — G. Székely René, Lescalopier — Soproni a főbb szerepekben; Marguerite — Révész Helén, Irén — Szőregh, Hernani — Kiss a kisebb szerepekben pompásan megállították a helyüket. Chroche — Gulyás kitűnő alakításával állandó derültségben tartotta a közönséget. Pénteken, f. hó 21-én ifjúsági és népelőadásul felhelyarákkal „II. Rákóczy Ferenc fogsága” című történelmi színmű, szombaton 22-én „Aranyvirág” kedves zenéjű operette, ma pedig „A menyecskék” a Népszínház nagyszerű ujdonsága került színpadra.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés székelyföldi kerülete ez évi október 30-án (vasárnap) d. e. 11 órakor tartja Marosvásárhelyt a város nagytermében alakuló gyűlést, melyre az érdeklődőket e helyen is tisztelettel meghívja Marosvásárhely, 1904. évi október 12-én Harmath Sándor, a szervezőbizottság elnöke Napirend: 1. Reggel fél 9 órakor a Szászrégen felől érkező vendégek fogadtatása a felső vasuti állomásnál. 2. Délután fél 11 órakor a Kocsárd felől érkező vendégek fogadtatása az alsó vasuti állomásnál. 3. Délután 11 órakor alakuló gyűlés a város nagytermében. (A tárgysorozat a helyszínen fog kiosztatni.) 4. Déli 1 órakor társas ebéd (egy teríték 4 K). 5. Délután 3 órakor a székely ipar-kiállítás megtekintése az iparmuzumban. 6. Délután 4 órakor a választmány alakuló gyűlése a kereskedelmi és iparkamara nagytermében. A kik szállást óhajtanak maguknak biztosítani, a gyűlés előtt két nappal jelentsek az elnökségnek.

A füstnélküli lőpor — magyar találmány. Bizonyára kevesen tudják, hogy a füstnélküli lőpor feltalálója magyar ember volt, még pedig egy Bibicz nevű pyrotechnikus, aki ezelőtt 30-35 évvel hatósági engedélyt kért és nyert egy Pozsony mellett felállítandó lőporgyárra s itt gyártotta az általa feltalált füstnélküli lőport farostokból. A gyártott lőpor igen jónak bizonyult, annyira, hogy veszedelmes konkurenciát csinált a kincstári fekete lőporok és e miatt Bibicz-

től a lőporgyártási engedélyt csakhamar megvonták. Ebben a lőporban a jelenlegi gyérfüstű lőpor összes jó tulajdonságai megvannak, de hiányoznak az utóbbi rossz tulajdonságai. — Bibicz jelenleg Angliában tartózkodik és ott gyártja lőporát.

Nyomdatulajdonosok memoranduma. A vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége ma (vasárnap) közgyűlést tart Budapesten. Ez alkalomból Lang József társelnök igen fontos, a vidéki nyomdaipar érdekeit fölkaroló, a kereskedelemügyi miniszterhez szóló memorandumot készített s terjeszt a közgyűlés elé. Világosan érthető és illetékes helyen megszívlelendő vonásokban ismerteti a vidéki nyomdaipar súlyos bajait; részletesen és leplezetlenül föltárva annak sebeit.

A legkiválóbb orvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek á fejlődés szakában van legjobban arra utalva, hogy hatékony tápszerekkel erősítve, a legkülönbözőbb ragályos betegségek ellen ellentálló képessé tétessék, s ugyancsak egyhangú vélemény az, hogy e célra legalkalmasabb a csukamájolaj, mely könnyű emészthetősége által válik igen becsessé. — E célra legjobban ajánlható a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek tápereje igen nagy s mivel sem kellemetlen szaga sem rossz íze nincs, a gyermekek szívesen veszik. Készítője: Zoltán Béla gyógyszerész Budapestben s üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

A tagliák. Tagliáknak hívják azokat a jutalomdíjakat, melyeket a vadászok a kártékony vadak elejtéséért kapnak. A földmivelügyi miniszterium ugyanis, hogy a hasznos vadakat mególtalmazza a köztük annyi kárt okozó duvadaktól, 1902. év óta jutalomban részesíti azokat, a kik farkast, vagy hiuzt elejtenek. Egyelőre tehát csak e két vad elejtéséért jár jutalom.

A rendőrség figyelmébe. Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra a körülményre, hogy a színházi előadások alatt a felvonások között az előcsarnokban a közönség háborítatlanul dohányzik. Eltekintve attól, hogy ez minden körülmények között feltétlenül tűzveszélyes, hozzájárul a veszély emeléséhez az is, hogy az előcsarnokban nagyobb mennyiségű gyúlékony díszlet, ponyva stb. van felhalmozva, melynek, hogy lángra kapjon tökéletesen elég egy eldobott gyufa vagy cigarett. Másrészt meg a nyitva álló üveg ajtókat a nagy füst csak úgy tud be a nézőtérre. Sürgős intézkedést kérünk. (Beküldték.)

Haladunk a korrall. Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjében lugoszóloket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnak. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegezőlökkel, minden évben terem a legceklelyebb gondozás nélkül. — Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk” című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

Meghívás a székely kiállítás megnyitására. A Székelyföld ipari haladásának mérlegelése s a jövő iparos nemzedék versenyének fölkelése végett, a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur utasítására s anyagi és erkölcsi támogatása mellett Marosvásárhelyt folyó évi október hó 23-tól 31-ig tartjuk meg az első kerületi iparossegéd és tanoncmunka kiállítást. E kiállításunkban különböző munkákkal Marostorda-, Csik-, Háromszék- és Udvarhelyvármegyékben lakó iparos-segéd, munkások-és tanoncok vesznek részt, körülbelül 400-an. — Ezen kívül külön kiállítási csoportban bemutatják a marosvásárhelyi, valamint a székelyudvarhelyi állami ipari szakiskolák növendékeinek munkáit. Az ünnepélyes megnyitás október 23-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor lesz, a melyre az érdeklődőket ezuton is tisztelettel meghívjuk. A kiállítást rendező marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara: Tauszig B. Hugó, elnök. László Gyula, titkár.

Kellemetlen kalandban volt része Jani János székelyudvarhelyi bérkocsinak. Ugyanis f. hó 21-én késő este indult el Udvarhelyről három csikzsögödi lakos utasával. A zsögödiek néhány szekér rakomány bort szállítottak Csikba s míg ők maguk bérkocsin utaztak, a borszállító szekerek lassabban haladtak a kocsin után. —

Faeladás.

A Felsőboldogasszonyfalva község tulajdonát képező, 17 falusi havasán levő megégett fak folyó évi november hó 6-án délelőtt 8 órakor nyilvános árverezésen a legelőbbet ígérőnek el fognak adni és pedig azonnali készpénz fizetése mellett.

Az árverezési feltételek Felsőboldogasszonyfalva körjegyzői irodájában bármikor megtekinthetők.

Felsőboldogasszonyfalva, 1904. október 22.

Bíró Ferenc,
főbíró.

Ferenczy Lajos,
körjegyző.

537—1904. vgti szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. kerületi kir. járásbírósnak 1904. évi Sp. III. 678. sz. végzése következtében Dr. Pál Ernő ügyvéd által képviselt Dr. Perényi Zsigmond ügyvéd javára, Bartha Andor báróci lakos ellen 271 K 20 fillér hátrálék s járulékaik erejéig 1904. évi június hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1525 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: könyvek, házbútorok, szerszámok és lovak nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1904. évi V. 159/3. sz. végzése folytán 271 K 20 fillér hátrálék tőkekövetelés, ennek 1/10. váltódíj és eddig összesen 273 K 81 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Barócson alperesnél leendő eszközölésére 1904. évi november hó 5-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Oklánd, 1904. évi okt. hó 15. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bír. végrehajtó.

2221—904. szb. szám.

Árverési hirdetmény.

Kápolnásoláshalu község tulajdonát képező Homoród-gyógyfürdőn levő vendéglő és korcsmaház a hozzájuk tartozó mellék helyiségekkel együtt folyó évi november 9-én délelőtt 10 órakor Kápolnásoláshalu község házában megtartandó nyilvános árverésen 1905. évi június 1-től szept. 15-ig terjedő időre bérbe fog adni.

Kikiáltási ár 2400 korona. Az árverés szóval vagy írásbeli ajánlattal történhetik, azonban kötelezően árverező fél a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül alólírott főszolgabíró kezéhez letenni vagy írásbeli ajánlatához mellékelni s szóval vagy írásban kijelenteni, hogy az árverési feltételeket ismeri s azokat kötelezőleg elfogadja.

Utóajánlatok nem fogadottnak el.

A részletes feltételek alólírt főszolgabírónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelyudvarhely, 1904. okt. 14.

Dr. Demeter Lőrinc,
főszolgabíró.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hal lugaának alkalmas fajtákat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbségre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladátszerűbb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajokismertetésére vonatkozó, színes színnyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Cím: Ermelleki első szőlőültvénytelep Nagykágya, u. p. Székelyhid.

Egy javított fedeles kocsi

teljesen jó állapotban eladó Dávid Gergely kovácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26. sz. — felelősség és jóállás mellett. Ócska kocsikat be-cserél s készít ujakat és elvállal mindennemű javítást a legjutányosabb árért.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Sz-udvarhelyt, Kossuth-u.

Dus választék csinos és tartós

cipőkben!

Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o. „Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

4799—904. tlkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Parajd és vidéke hitelszövetkezet végrehajtónak, Szőverdfi Domokos végrehajtást szenvedő elleni 2400 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbírósnak) területén levő a bözödujfalvi 319 sz. tjkvben foglalt 266/2., 268. hr. sz. ingatlanra 369 korona. 278, 279. hr. sz. ingatlanra 29 K, 837, 838, 839/1. hr. sz. ingatlanra 13 K, 899/1. hr. sz. 50 K, 887/1. hr. sz. ingatlanra 4 K, 964., 965 hr. sz. ingatlanra 99 K, 1045/2. hr. sz. ingatlanra 4 K, 1238/1. hr. sz. ingatl. 2 K, 1673. hr. sz. ingatlanra 32 K, 2357., 2358. hr. sz. ingatl. 112 K, 2439. hr. sz. ingatl. 13 K, 2748. hr. sz. ingatlanra 31 K, 2960/2., 2961. hr. sz. ingatlanra 11 K, 3079., 3080., 3081., 3082., 3083., 3084., 3099. hr. sz. ingatlanra 111 K, 3129/2 hr. sz. ingatlanra 27 K, 3389/1., 3381/2. hr. sz. ingatlanra 13 K, 3881., 3882. hr. sz. ingatlanra 26 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi november hó 11-ik napján d. e. 9 órakor Bözödujfalva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladandók fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósnak tlkvi hivatala.

Székelykeresztúron, 1904. évi szept. 30-án.

VERESS, kir. albiró.

Ertesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy

Parajdon kirendeltséget létesítettünk,

amelyet **folyó évi november 3-án** megnyitunk.

A kirendeltség ügyeit a következő urakból álló bizottság intézi:

Elnök: **Benedek Kálmán,** m. kir. sóbányanagy Parajd.

Bíró Domokos, Korond.

Keresztes János, Felsősófalva.

Szász Dénes, Alsósófalva.

Üzleti nap: egyelőre minden csütörtökön.

A kirendeltség

a) elfogad takarékpénztári betéteket és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza;

b) leszámítol 6 hóig terjedhető váltókat és kötelezvényeket;

c) jelzálogkölcsonöket nyújt és foglalkozik általában a takarékpénztári üzletkörbe vágó minden ügylettel.

Teljes tisztelettel

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság
Marosvásárhelyt.

Üres ládák

gyümölcs, gabona stb. csomagolása- és eltarthatósághoz **olcsó árak** mellett kaphatók **Betegh Pál** könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

6249—904. alisp. szám.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi, székelykereszturi és homoródoklándi főszolgabíróságánál üresedésben lévő egy-egy közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot hirdetnek.

Ezen állásokkal egybekötött javadalmazás:

I. 1600 korona évi törzsfizetés;

II. 1300 korona évi törzsfizetés;

III. 1000 korona évi törzsfizetés.

A pályázati kérvény, melyhez az 1883-ik évi I. t. c. 3. §-ában megkivánt elméleti képzettséget igazoló okmány csatolandó, Udvarhelyvármegye főispánjához címzendő s **folyó év november hó 30-áig** bezárólag a vármegye alispánjához nyújtandó be.

A pályázati kérvény benyújtásának módjára nézve az 1902-ik évi 125000. sz. belügyminiszteri rendelettel kibocsátott vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ának rendelkezése irányadó.

Székelyudvarhely, 1904. évi okt. hó 8-án.

Dr. Damokos Andor,
alispán.

Tessék elolvasni! Elolvasatlanul le nem tenni s tovább ajánlani!

Székelyudvarhelyt a Fő-piactéren kiadók az alábbiak:

Iroda, vagy raktárnak való szoba; pincék, gabona-elárusító hely hámbárokkal; nyílt bazárnak átalakítható hely; fényképésznek, terve szerint átalakítandó helyiségek!

1. **Két udvari lakás,** — kívánság szerint újból átalakítandó — mely áll 2—2 szoba, konyha, kamara, pince és egyéb hozzátartozandókkal — a földszinten.

2. **Egy szép nagy világos szoba** konyhával — földszint az udvaron.

3. **Egy udvari szoba** magános lakónak, iroda helyiségnek, raktárnak, vagy szabónak műhelyül **azonnal kiadók.** — A 2. és 3. pont alattiak azonnal el is foglalhatóak, míg a többiek — megfelelő átalakítás után — Szent-Mihály napkor: **szept. 29-én.** A ház a város legforgalmasabb helyén van s azért a lakások különösen alkalmasok azoknak, kiknek érdekük, hogy a főpiacon legyenek s a kapu elé kirakatokat tesseenek. Ezen helyiségek csakis csendes foglalkozásu, gyermektelen családoknak, vagy magánosoknak adtnak ki!

4. **Raktárnak** — gabonának vagy bárminek — 3 nagy száraz, szellős pince-helyiség azonnal kiadó és átadható!

5. **Gabona kimérő** és elárusító hely (kimérő hámbárokkal), kicsinyben való elárusításhoz kiválóan alkalmas és nagyforgalmu hely.

6. **Nyílt bazárnak** — megegyezés szerint átalakítható — kapualj!

7. **Önálló lakás** külön udvarral és kerttel, konyha kerteszetnek különösen alkalmas, kitünő és bővizű kúttal. Vidékről beköltözni akaró gazdálkodónak nagy udvarral. Fokereskedőnek, aki a hetipiacon vásárol be deszkát, fát és a helybeli iparosok stb.-inek elárusítja, kiválóan alkalmas, mert szemben van a főpiaccal, a jó karba helyezett Gábor-utcában. Egy nagy és két kisebb szoba, kamara, egy igen nagy, valamelyes műhelynek alkalmas nagy világos, szellős pince-lakással; egy kisebb pince és egy földi pincével, istálló, szekérszín, nyitott és zárt sütő, sertés és csukol stb.-ivel felszerelve **azonnal vagy Szent-mihály naptól 3,** vagy 6 évre **kiadók** s azonnal elfoglalhatók.

Értekezhetni írásban vagy szóval a tulajdonosnál: **nagysolymosi**

Koncz Ármán gyógyszerészszel
az irodájában Székelyudvarhelyt.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónek bizonyult háziszor, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghűléseknel** bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ará üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszerháza
az „**Arany oroszlánhoz**“, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szerküldés.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kapható. Otthon, valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balsama

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek mellékjelenségeinél a leghathatósabb, mint fölbőgés, gyomorgörcs, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyengeség, fölfúvódás stb.

Görcs- és fájdalomcsillapító, köhögést megszüntető, nyálkaidó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 korona költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg 15 korona költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-üveget 30 fillérért, duplaüveget 60 fillérért árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen védett zöld apácavédjegyre „Ich dien“ ügyelni. Egyedül valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozatala, valamint más törvényesen meg nem engedett, ismételés nem megengedve s az ily forgalomba nem hozható balsamvédjegy törvényesen üldöztetik.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcse

fájdalomcsillapító, puhító feloldó, huzó, gyógyító stb. — 3.00 korona franko. A raktárakban kicsinyben 120 korona tégelyenkint.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógytára, dr Egger Leo gyógytára, Vértes gyógy-szertár Lugos. Közvetlen megrendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pregrada bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkezhetik meg, mint utánvétellel és elesnek az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést és pontos címet írni.

Brázay-féle Sósorszesz.

A massagehoz (gyurógyógymód) legalkalmasabb szer a Brázay-féle Sósorszesz, melylyel a testet bedörzsöljük s a massaget úgy hajtjuk végre

Uj asztalos-műhely!

Van szerencsém a városi és vidéki nagyrődemű közönség szives indomására adni, hogy a helybeli piacon **Kossuth utca 40. házszám** alatt, boldogult édes atyám, néhai Gyarmathy Károly-féle műhely helyiségében

egy új asztalos-műhelyt

nyitottam.

Budapesten és külföldön hosszú éveken át szerzett sokoldalú tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy épület munkákat, valamint butorokat, úgyszintén teljes nappali-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket a legújabb rajzok és minták szerint, **csinos és tartós** kivitelben, felelősség mellett előállíthassak. — Javításokat is jótállás mellett eszközölök.

Jelszavam: **jutányos ár és pontos kiszolgálás!**
Szives pártfogásukat kérem, vagyok

teljes tisztelettel:
Gyarmathy István,
épület- és butor-asztalos.

!!! Most jelent meg !!!

Szalay Béla
Bánat.
Versek.

Ára csinos borítékba
füzve 1 korona.

Kapható:
Betegh Pál
könyvkereskedésében
Székelyudvarhelyt.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona Kapható: **Kovács János** okl. cimbalomtanárnál **Budapest, VII. Erzsébet-körút 5. sz.**

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

— Kérje mindenütt a magyar gyártmányu Müller-féle (minden fajtájú) tentát, tust, pezsétviaszot és aquarell festéket.

Fűszer, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 6 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességében, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden ne-mében, a nyálkás aranyérben, hasszervi dugulásokban, húgykő képződéseiben, mézes húgyárban, görvél- és mirigyda-gokban, angolköros esontlgyulás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdőt ital, borral vegyítve páratlan! — Heten-kint háromszor friss töltés! — Raktári

SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhelyt

Kérem a cégre ügyelni!

PÉNZ

Előzetes költség nélkül
4%-OS
törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú penzintézetektől a földbirtok és ingatlan 1. értékeig I. és II. helyre 15 - 65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül

1—15 évig terjedő időre gyorsan diszcreten.

Bank- és magánadósságok konvertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. — Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által: foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

Meller Lajos és társa Budapest, VI. Teréz-körút 32. (Törvényszéki legbejegyzett cég.) (Válasz bélyeg.)

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kules“
Jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Antracén iró-tenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- papír-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt kapható! Ezen kitűnő tonta a tollból könnyen sötétkék-ken folyik, csak-hamar megekedik és a tollat nem rontja. Rend-es írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Is-mét eladóknak rendkívüli kedvez mény.